

S. 25 I

Plexus cervicalis¹:

Dannes af rami anteriores fra 1.-4. cervikalnerve. De anastomoserer liggende på m. scalenus medius profundt for lamina profunda under dannelse af en serie af slynger, hvorfra pleksets nerver afgår.

De kutane kommer frem midt på bagkanten af m. sternocleidomastoideus.

Plekset anastomoserer med 10., 11. og 12. hjernenerver og truncus sympatheticus. Fra plekset afgives motoriske grene til en del af halsmuskulaturen og til diaphragma og sensitive grene til huden på halsens forside og lateralside samt baghovedet.

Muskulære grene: Fra plekset innerveres de infrahyoide og de dybe halsmuskler. Senere sendes supplerende grene til mm. trapezius, sternocleidomastoideus og levator scapulae.

De vigtigste muskulære grene er:

obs. S. 145 I

• Ansa cervicalis: Udgøres af en superior og en inferior gren, som dannes fra anastomosen mellem C1 og C2 henholdsvis C2 og C3. Herfra løber den superiore rod frem til n. hypoglossus, og forlader n. hypoglossus hvor nerven krydser a. carotis interna. Roden descenderer langs a. carotis communis, indtil den midt på halsen forener sig med den inferiore rod, som passerer lateralt for v. jugularis interna. Derved dannes en U-formet slynge, hvorfra muskulære grene til de infrahyoide grene afgår. Trådene til m. thyrohyoideus følger n. hypoglossus noget længere perifert, før de afgives til musklen.

S. 145

• Nervus phrenicus²: Innerverer diaphragma, men indeholder også sensitive tråde fra hjertets (pericardium), lunges (pleura) og bugens hinde (peritoneum) på henholdsvis over- og undersiden af diaphragma. Dens lange forløb skyldes muskelanlæggets vandring.

Den dannes hovedsageligt fra C4 med tilskud fra C3 og C5. På halsen ligger den på forfladen af m. scalenus anterior krydsende nedad medialt dækket af m. omohyoideus, v. jugularis interna og m. sternocleidomastoideus.

obs.

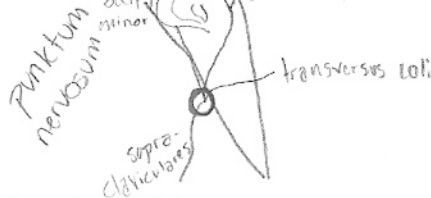
Ud for halsroden løber den ind mellem v. og a. subclavia foran pleurakuplen for at fortsætte ned i mediastinum superius. På højre side ledsagende v. brachiocephalica og lateralkanten af v. cava superior, på venstre side placeret ud for mellemrummet mellem a. carotis communis og a. subclavia krydsende foran n. vagus og arcus aortae.

Begge nerver passerer derefter ned i mediastinum medium foran lungeroden, hvorefter nerverne følger hjertets højre og venstre kant indlejret i det fibrøse pericardium og afgivende fine grene til dette og pleura.

¹ Se Netter side 28.

² Se Netter side 184 og 202.

Bispørgsmål: Plexus cervicalis.

Le Gjerum.

Den når til sidst diaphragma, hvor den deler sig i talrige endegrene; heraf perforerer de fleste musklen, før de innerverer den fra dens underside, på højre side passerende gennem foramen venae cavae, på venstre side perforerende musklen ud for apex cordis.

Foruden motoriske grene afgives sensitive til pleura og peritoneum.

C1 udelukkende motorisk!

Kutane grene: Man skelner mellem ascenderende grene, som udspringer fra anastomosen mellem C2 og C3, og descenderende grene fra anastomosen mellem C3 og C4; de kommer alle frem ud for midten af bagkanten af m. sternocleidomastoideus.

De ascenderende grene: ↗

- ① •Nervus occipitalis minor: Ascenderer langs bagkanten af m. sternocleidomastoideus og innerverer huden over den laterale kant af baghovedet og den bagerste del af tindingeregionen.
- ② •Nervus auricularis magnus: Største af de kutane grene. Ascenderer langs bagkanten af m. sternocleidomastoideus for at løbe vertikalt op mod øret for at dele sig i en forreste og en bageste gren til innervation af henholdsvis huden over regio paratoideomasseterica og det ydre øre.
- ③ •Nervus transversus colli: Snor sig omkring m. sternocleidomastoideus for at løbe på tværs af m. sternocleidomastoideus for dele sig i en øvre og nedre gren, der innerverer huden på halsens forside op til kæberanden og ned til incisura jugularis. Nerven ligger overfladisk lige under platysma og sender endegrene ud gennem musklen til huden.

*S. 129 BM
S. 147 I*

Den descenderende gren: ↘

•Nervi supraclaviculares: Løber ned i regio cervicalis lateralis lige under platysma for tæt over clavicula at dele sig i et mediant, et intermediært og et lateralt grensæt, som innerverer huden til et par cm under clavicula og acromion.

Klinik:

•Refereret smerte: C4 forsyner med nn. supraclaviculares huden over skulderen, og gennem n. phrenicus diaphragma med dens to hinder. N. phrenicus fører både motoriske og sensoriske tråde, men normalt kommer ingen sensoriske impulser til bevidstheden herfra.

Diaphragmanære betændelser opfattes i C4, men vil af bevidstheden refereres til skulderen som værende det område, hvorfra der normalt kommer sensoriske impulser til C4.

Første tegn på en basal lungebetændelse kan således være skuldersmerter.

- Projiceret smerte: Ved tryk på en perifer nerve kan en smerte projiceres ud i det tilhørende dermatom, eksempelvis i dermatom C5 ved tryk på nerve C5 i foramen intervertebrale C4-C5.